

Spoorweglaan 1

Helena Martha Pinczowski

Adres : Spoorweglaan 1
Naam : Helena Martha Pinczowski
Geboorte : 19 april 1925 in Hamborn
Arrestatie : 25 augustus 1942
Deportatie : 28 augustus 1942
Trein : 14^e trein met 608 personen
Vermoord : 31 augustus 1942, Auschwitz.
Leeftijd : 17 jaar

Website op www.joodsmonument.nl/nl/page/130848/helene-martha-pinczowski

Bijzonderheden : Helene Martha Pinczowski was een dochter van Jakob Pinczowski (geboren 19-11-1896 in Wodzislaus/Lublin) en Rosa Pergericht (geboren 5/8-12-1899 in Bendzin). Haar vader was in 1920 vanuit Duisburg naar Hamborn gekomen, waar hij tot 1930 een schoenmakerij had. Het gezin woonde op de Bergstrasse 6 (tegenwoordig heet deze straat de Wilfriedstrasse). Vanaf 1930 woonden ze in deze straat op nummer 16. In 1935 verhuisden ze naar de Kaiser Wilhelmstrasse 54.

Bron: Stadsarchief Hamborn, Duitsland.

Dochter Helene vertrok eind 1938 naar Nederland. Wellicht wilde zij vanuit Nederland naar Palestina gaan. Zij behoorde tot de groep Duitse en Oostenrijkse oorlogskinderen die op 24 december 1938 naar Nederland kwamen en ondergebracht werden op diverse locaties. De eerste opvangplaats was het Bondshuis van de Nederlandse Protestanten Bond in Soesterberg, vervolgens verbleef zij in 1939 in Rotterdam, in 1940 in Scheveningen en Den Haag en in 1941 in het Jongenshuis te Arnhem.

Bron: www.dokin.nl/deceased-children/helena-pinczowski-born-29-apr-1925

De ouders bleven achter in Hamborn. In 1940 woonden ze in het 'Judenhaus' op de Dahlstrasse 50. De ouders konden niet vluchten naar het buitenland. Op 10 december 1941 werden Jakob en Rosa Pinczowski-Pergericht naar Riga gedeporteerd. Ze keerden niet terug.

Helena vertrok vanuit Arnhem in 1942 naar Maastricht waar haar oom – de jongste broer van haar vader uit een gezin van 10 kinderen – woonde. De oom van Helene, die in Maastricht woonde, overleefde de oorlog samen met zijn vrouw op diverse onderduikadressen in België. Jojne Pinczowski (1913-1972) kwam in 1933 naar Nederland. Zijn beroep was coiffeur. Hij was in de leer bij een andere Joodse kapper Max Fürst wiens salon gelegen was aan de Spoorweglaan 1 in Maastricht. Volgens het bevolkingsregister woonde Jsijk Fürst met zijn vrouw vanaf 1936 op dit adres. In dit huis woonde Helena volgens het bevolkingregister vanaf 7 mei 1942. Hiervandaan werd zij op 25 augustus 1942 op transport gesteld naar Westerbork.

Gelijktijdig woonden op dit adres vanaf 14 november 1940 de familie Lehmann: Felix (1889-1942, 53 jaar), Flora (1894-1942 meisjesnaam Salomon, 48 jaar), Gertrud (1924-1942, 18 jaar) en Hildegard (1921-1942, 21 jaar). Deze hele familie werd op hetzelfde moment gedeporteerd samen met Helena naar

Auschwitz. Voor de familie Lehmann zijn in Duitsland reeds struikelsteentjes geplaatst in Darmstadt aan de Bismarckstrasse 56, van daaruit zijn zij naar Nederland gevlucht.

bron: www.joodsmonument.nl/nl/page/130852/felix-lehmann

De familie Pinczowski werd opnieuw zwaar getroffen toen op 22 maart 2016 twee kinderen van de neef Pinczowski werden gedood bij de terroristische aanslag op vliegveld Zaventem in Brussel.

De kapper Max Fürst overleefde de deportatie van 28 augustus 1942. Hij behoorde tot de Coselgroep en verbleef grootste deel van de oorlog in het concentratiekamp Sakrau waar hij als kapper kon blijven werken. Hij knipte daar de bewakers, de kampcommandant en medegevangenen.